

Pieczętka szkoły

Kod ucznia	Suma punktów
------------	--------------

WOJEWÓDZKI KONKURS GEOGRAFICZNY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Etap wojewódzki

Instrukcja dla ucznia:

- Test konkursowy zawiera **26** zadań. Na ich rozwiązanie masz **90** minut.
- Możesz uzyskać maksymalnie **86** punktów.
- Możesz korzystać tylko z przyborów do pisania (pióra lub długopisu) oraz linijki lub ekierki.
- Pisz czytelnie.
- Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0 - 3 pkt.)

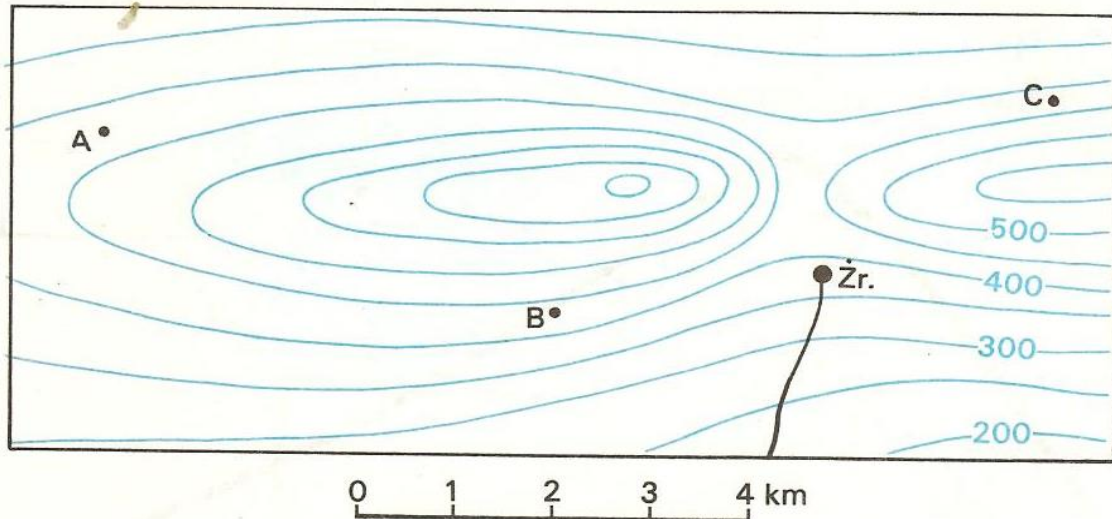
Wybierz właściwą odpowiedź i **uzupełnij** poniższy tekst.
(w miejsce oznaczone * wpisz „równą” lub „różną”).

Wszystkie południki mają *..... , a równoleżniki*..... długość.
Najdłuższym równoleżnikiem jest ..... , którego długość wynosi ok.
..... km. Długość południka wynosi ok. .... km.
Południki wskazują kierunki ..... i ..... ,
a równoleżniki ..... i ..... .
Wszystkie południki zbiegają się w ..... .
Równoleżniki przecinają się z południkami pod kątem ..... na globusie .
Południki i równoleżniki tworzą na globusie siatkę ..... , a na płaszczyźnie
siatkę .....

Zadanie 2.(0 - 4 pkt.)

Na zamieszczonej mapie poziomicowej, która przedstawia obszar z dwoma wzniesieniami **zaznacz**:

- a) znakiem + oznacz najwyższy szczyt, a znakiem)(przełęcz
- b) linią przerywaną zaznacz ścieżkę, którą najłatwiej wejść na ten szczyt, gdyż jest najmniej stroma
- c) linią ciągłą oznacz drogę z punktu A do B, a następnie do C, prowadzącą na tej samej wysokości bezwzględnej
- d) strzałką zaznacz , w którą stronę płynie rzeka.

Zadanie 3.(0 - 2 pkt.)

Oblicz rzeczywistą powierzchnię lasu, którego powierzchnia na mapie w skali 1:200 000 wynosi 4 cm². Wynik podaj w km².

Obliczenia:

Odpowiedź.....

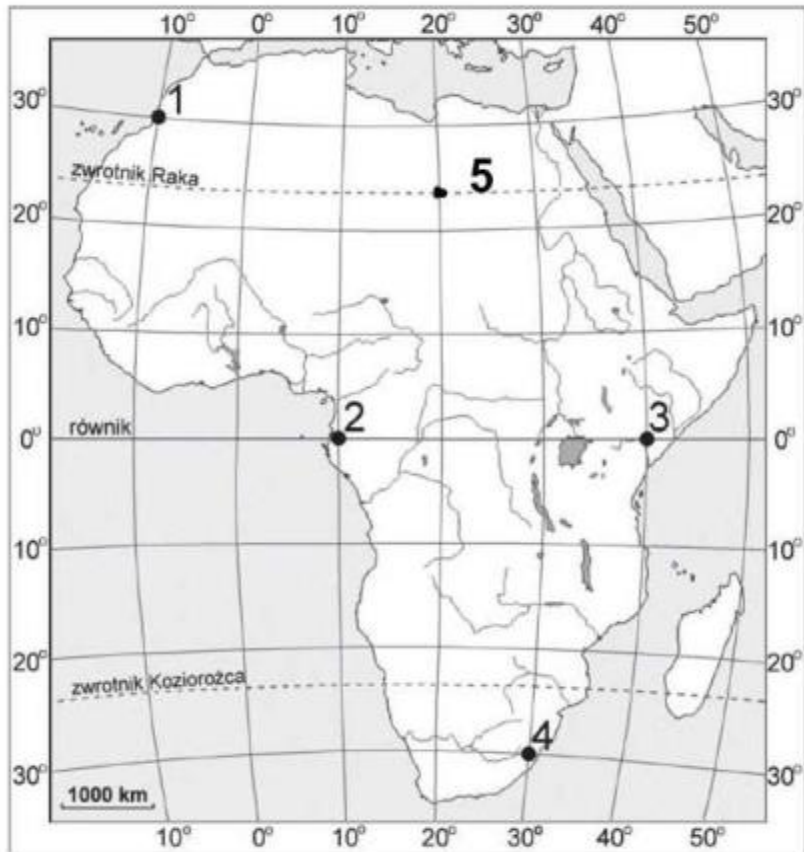
Zadanie 4.(0 - 1 pkt.)

Dnia 22 grudnia, w południe, turysta przebywał na Saharze w pobliżu zwrotnika Raka. **Podaj** kierunek strony świata, który wskazywał jego cień.

Odpowiedź.....

Zadanie 5.(0 - 7 pkt.)

Rozwiąż zadania korzystając z własnej wiedzy i załączonej mapy, na której wybrane miejsca oznaczono numerami od 1 do 5.

A. **Uzupełnij** zdania wpisując właściwe numery z mapy:

- W których miejscach oznaczonych numerami na mapie można co najmniej raz w roku obserwować Słońce w zenicie?.....
- W którym miejscu w dniu 22 czerwca Słońce znajduje się w zenicie?.....
- W którym miejscu kąt padania promieni słonecznych w tym samym momencie jest taki sam jak w miejscu oznaczonym numerem 3?.....
- W którym miejscu w dniu 22 grudnia jest najdłuższy dzień?.....
- W którym miejscu najwcześniej jest wschód Słońca?.....

B. **Oblicz** różnicę czasu słonecznego pomiędzy miejscami oznaczonymi na mapie numerami 2 i 3.

Obliczenia:

Różnica czasu słonecznego wynosi .....

C. **Podkreśl** nazwę klimatu, który obrazują dane z poniższej tabeli. Masz do wyboru: *podrównikowy wilgotny, okołobiegunowy, zwrotnikowy suchy*.

Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Średniatemperatura powietrza(w°C)	16,8	20,2	24,0	28,8	32,3	33,4	32,8	32,2	30,9	27,1	21,9	17,8	26,4
Sumaopadów(wmm)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	1,0	3,1	8,7	2,4	1,2	0,0	0,1	17,2

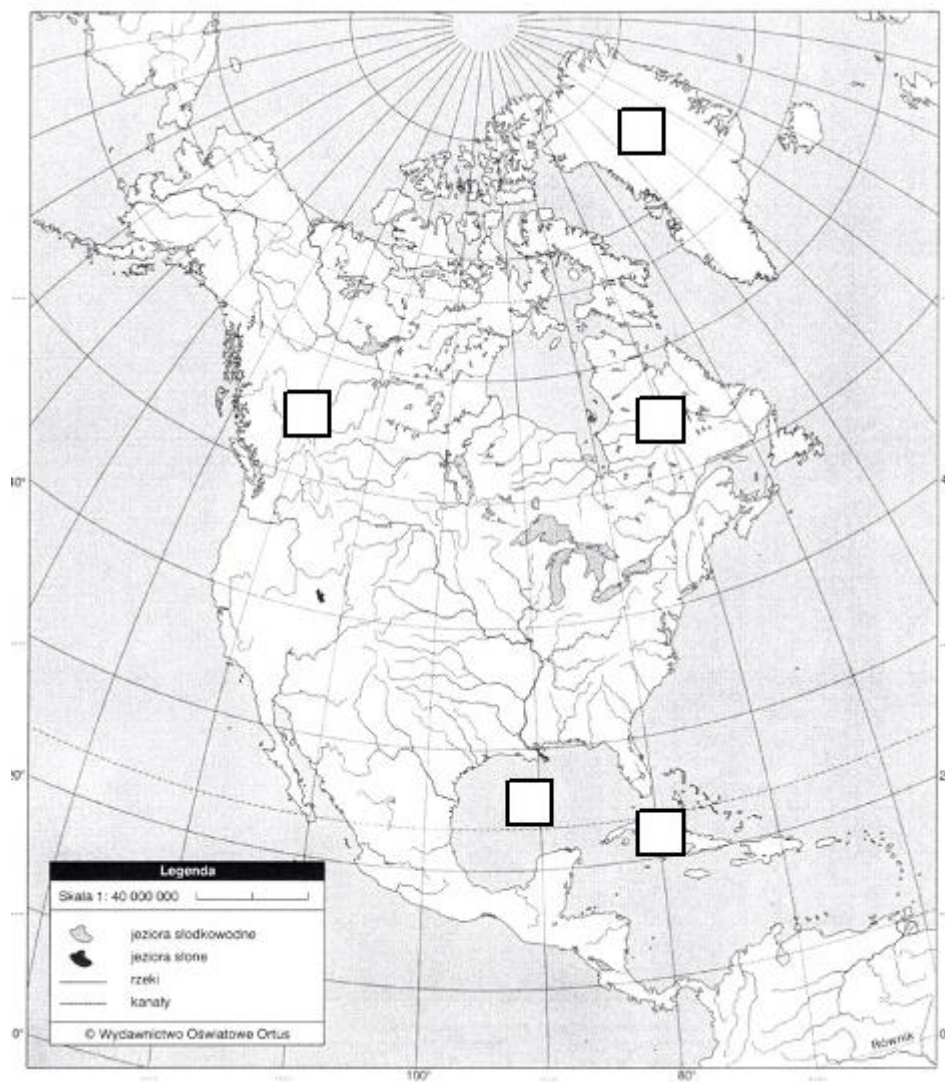
Które z miejsc oznaczonych na mapie Afryki charakteryzuje się takim klimatem?.....

Zadanie 6. (0 – 3 pkt.)

Obok liter **wpisz** nazwy obiektów geograficznych oznaczonych kwadratami na mapie konturowej Ameryki Północnej.

W kwadraty **wpisz** właściwe litery odpowiadające tym obiektom.

- A (wyspa)..... B (półwysep).....
C (zatoka)..... D (wyspa).....
E (góry).....

Zadanie 7. (0 - 2 pkt.)

Wykonaj zadania:

a) **Rozpoznaj** klimatogram, który charakteryzuje klimat wnętrza Antarktydy.

Uzasadnij swój wybór.

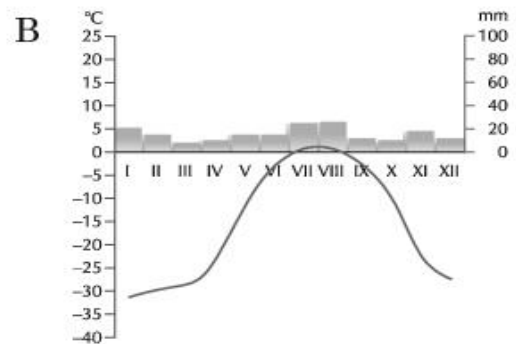
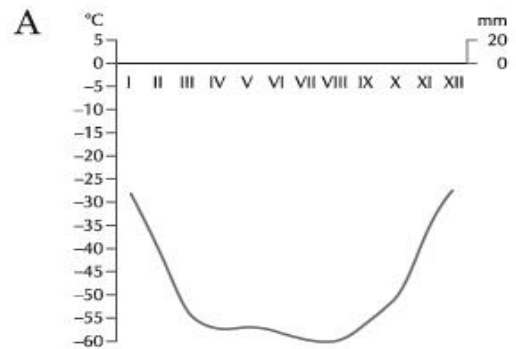
Klimatogram: .....

Uzasadnienie.....

.....

b) **Podkreśl** wartość najniższej temperatury na Ziemi zanotowanej na Antarktydzie wybierając spośród podanych:

$-50,3^{\circ}\text{C}$, $-15,5^{\circ}\text{C}$, $-89,6^{\circ}\text{C}$, $-72,1^{\circ}\text{C}$

Zadanie 8. (0 - 5 pkt.)

Rzeźbotwórcza działalność wiatru szczególnie jest widoczna na obszarach pustynnych. Na podstawie własnej wiedzy oraz poniższych informacji **wykonaj** polecenia.

a) Na mapie zaznaczono wybrane pustynie, **podaj** nazwy pustyni oznaczonych cyframi.

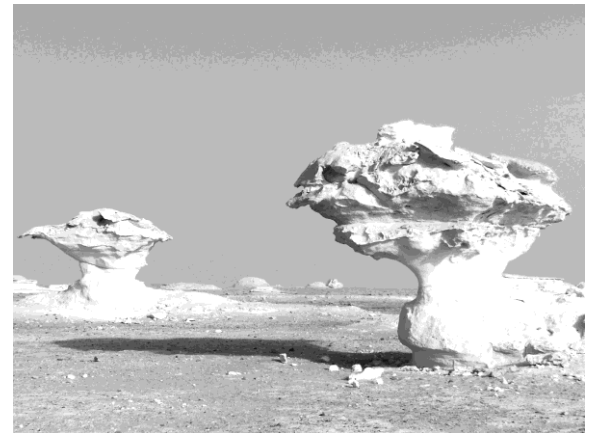
- 1.....
- 2.....
- 3.....

b) Które pustynie, zaznaczone na powyższej mapie powstały między innymi w wyniku oddziaływania zimnych prądów morskich? **Podaj** dwie cyfry oznaczające ich lokalizację.

.....

c) **Podaj** nazwę formy terenu przedstawionej na fotografii obok.....
 Forma ta powstaje w wyniku
 (abrazji, korazji, egzaracji).....

Zadanie 9.(0 - 2 pkt.)

Korzystając z danych zawartych w poniższej tabeli, **podaj** dwie cechy charakteryzujące społeczeństwo Indii.

Przedziały wiekowe (lata)	0–9	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70–79	80 ≥
Mężczyźni	127,4	114,8	100,3	84,2	62,3	42,7	26,4	12,2	2,1
Kobiety (mln)	115,7	105,4	93,7	80,2	58,9	40,6	26,5	13,5	2,6

1. ....
2. ....

Zadanie 10.(0 - 2 pkt.)

Korzystając z tekstu źródłowego, **wymień** trzy problemy ludności żyjącej na obszarach monsunowych.

„Zbliża się koniec maja. Temperatura przekracza 40°C. Młodzież już prawie od miesiąca nie uczęszcza do szkół – w straszliwym upale nie da się uczyć ani nauczać. A tu jeszcze dodatkowy problem wody – wyschły studnie i krany. Brakuje wody nawet do picia. W wielu dzielnicach Delhi wodę rozwozi beczkowóz. Oczywiście najbiedniejsi nie mają za co jej kupić. Schną więc z pragnienia. Stają się coraz bardziej czarni i wychudzeni. [...] W połowie lipca nabrzmiałe wody Jammuny zagrażają powodzią. [...] Rzeka wylewa. Slumsy znalazły się pod wodą. Sytuacja staje się dramatyczna. Nawet w dzielnicach nieobjętych powodzią rozgrywają się tragedie – wśród głodnych, wymęczonych suszą ludzi śmierć zbiera obfite żniwo. Woda pitna, czerpana tuż spod powierzchni, miesza się ze ściekami. Domy stoją w jednym wielkim bagnie.”

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Zadanie 11.(0 - 4 pkt.)

Uzupełnij tabelę.

- a) W kolumnie „Gęstość zaludnienia” **podkreśl** prawidłową cechę gęstości zaludnienia danego regionu.
- b) **Wpisz jedną, najważniejszą przyczynę** takiej gęstości zaludnienia dla każdego regionu, wybierając ją z podanych barier lub atrakcji osadniczych:

bariery: duża wysokość nad poziomem morza, duża wilgotność powietrza, mroźny i suchy klimat

atrakcje: żyzne gleby, nizinne ukształtowanie terenu, liczne surowce mineralne.

LP.	Region	Gęstość zaludnienia	Przyczyna
1	Delta Nilu	duża/mała	.....
2	Antarktyda	duża/mała	.....
3	Nizina Amazonki	duża/mała	.....
4	Wyżyna Śląska	duża/mała	.....

Zadanie 12.(0 - 4 pkt.)

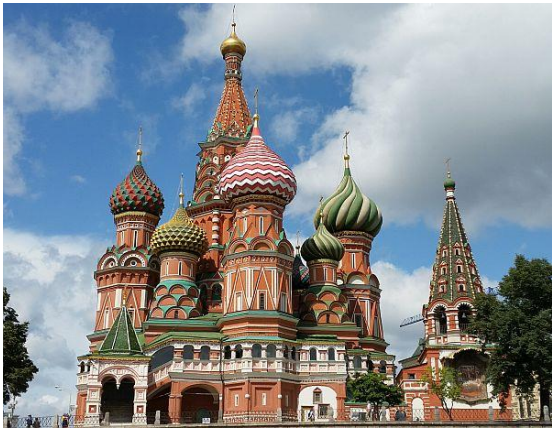
Spośród podanych informacji **wybierz** te, które pasują do danego kraju, a następnie **wpisz** do tabeli po jednej pasującej.

Informacje: najmniejszy sąsiad Polski, największy sąsiad Polski, zagłębienie Ruhry, kraj nadbałtycki, Sudety, znaczna część kraju to bagna i torfowiska, duże złoża gazu ziemnego, kraj bez dostępu do morza, cenione samochody marki Skoda, bardzo żyzne czarnoziemy, najwyższy szczyt Tatr, najdłuższa granica z Polską, Dunaj, Ural, Mińsk, Lwów.

Niemcy	Czechy	Słowacja	Ukraina	Białoruś	Litwa	Rosja

Zadanie 13.(0 - 3 pkt.)

Na poniższych fotografiach przedstawiono atrakcje turystyczne znajdujące się w stolicach państw- sąsiadów Polski. **Rozpoznaj** i **wpisz** obok fotografii nazwę miasta, w którym znajduje się przedstawiony obiekt.

Zadanie 14.(0 - 3 pkt.)

Wykonaj zadania.

a) **Podaj**pełną polską nazwę organizacji OPEC :

.....
.....

b) **Podaj** nazwy trzech państw należących do tej organizacji.

1.....

2.....

3.....

Zadanie 15.(0 - 2 pkt.)

Zaznacz znakiem + każdą z informacji dotyczącą państwa **Katar**.

- A. Islam.....
- B. Bliski Wschód.....
- C. Klimat śródziemnomorski.....
- D. Klimat zwrotnikowy suchy.....
- E. Przynależność do NAFTA.....
- F. Silne niedobory wody.....
- G. Obfite opady w porze monsunu letniego.....

Zadanie 16.(0 - 4 pkt.)

Wykonaj zadanie na podstawie niżej zamieszczonej mapy konturowej Polski.

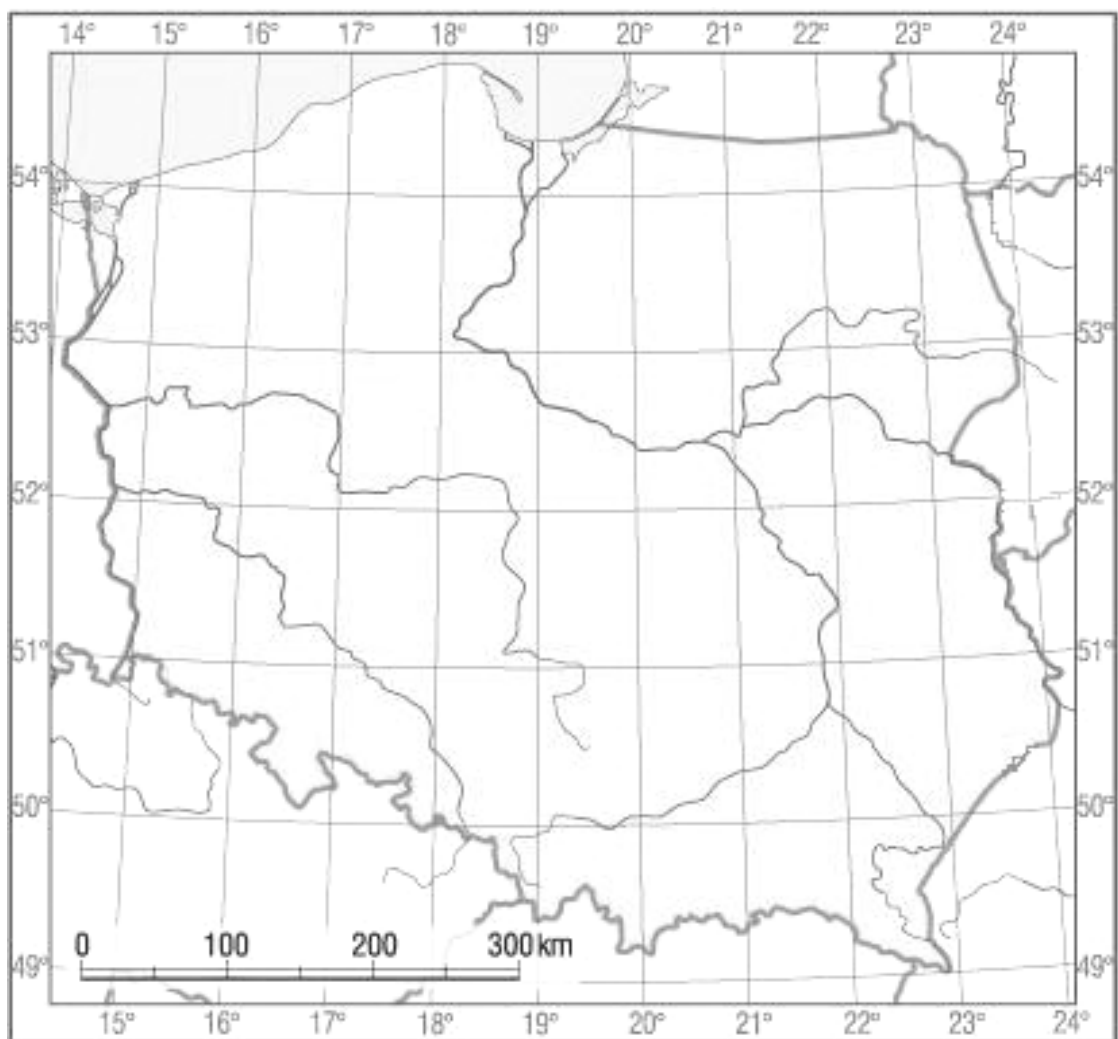

Uzupełnij zdania.

- a) Z Niemcami graniczą trzy województwa. Są to: ....., ..., ...
- b) Z Białorusią i Litwą graniczy województwo .....
- c) Z Czechami i Słowacją graniczy województwo .....
- d) Północną, morską granicę Polski stanowią trzy województwa. Są to: ....., ..., ...

Zadanie 17.(0 - 6 pkt.)

Wykonaj zadanie na podstawie niżej zamieszczonej mapy konturowej Polski.

a) **Zaznacz** na mapie dużymi literami (A, B, C, D) skrajne punkty Polski oraz **podaj** ich przybliżone wartości szerokości lub długości geograficznej.

Skrajne punkty Polski	Długość lub szerokość geograficzna (w zaokrągleniu)
A - na północy	szer. geogr. ....
B - na południu	szer. geogr. ....
C - na wschodzie	dł. geogr. ....
D - na zachodzie	dł. geogr. ....

b) **Oblicz** rozciągłość równoleżnikową i południkową Polski . Wynik podaj w stopniach.
Obliczenia:

Rozciągłość równoleżnikowa obliczenia:

Wynik: .....

Rozciągłość południkowa obliczenia:

Wynik: .....

c) **Podaj**o jednym przykładzie konsekwencji rozciągłości równoleżnikowej i rozciągłości południkowej Polski.

Konsekwencja rozciągłości równoleżnikowej:	Konsekwencja rozciągłości południkowej:
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Zadanie 18.(0 - 2 pkt.)

Podane niżej wydarzenia geologiczne **uporządkuj** od najstarszego do najmłodszego **wpisując** do tabeli litery od a do e.

- Zalewy morskie i powstawanie wapieni na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej.
- Hercyńskie ruchy górotwórcze w Sudetach.
- Złodowacenie południowopolskie
- Tworzenie się podłoża platformy wschodnioeuropejskiej
- Sfałdowanie Karpat.

Wydarzenie najstarsze

Wydarzenie najmłodsze

1.	2.	3.	4.	5.
.....	.....	.....	.....	.....

Zadanie 19.(0 - 3 pkt.)

Na podstawie opisu **rozpoznaj** złodowacenia plejstocenyjskie w Polsce. **Wpisz** ich nazwy do tabeli. Numerami od 1 do 3 **zaznacz** kolejność ich następowania od najstarszego do najmłodszego.

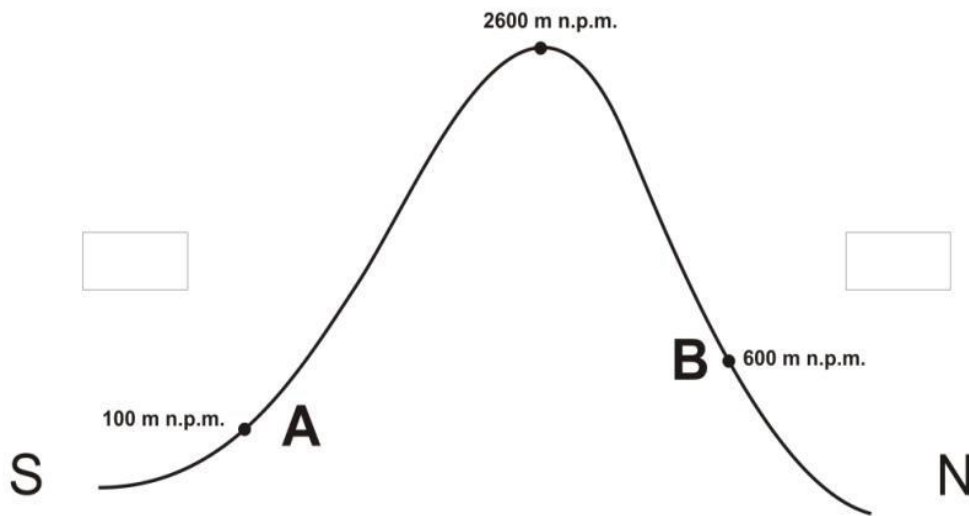
Uwaga: numer 1 – najstarsze złodowacenie. Numer 3 – najmłodsze złodowacenie.

Opis złodowacenia	Nazwa złodowacenia	Numer (od najstarszego do najmłodszego)
Jego zasięg pokrywa się z południową granicą naszych pojezierzy.	.....	.....
Miało największy zasięg, dotarło po Karpaty i Sudety.	.....	.....
Czoło lądolodu oparło się o Sudety i północną krawędź wyżyn.	.....	.....

Zadanie 20.(0 - 5 pkt.)

Wykonaj zadanie na podstawie rysunku.

- a) **Uzupełnij** rysunek tak, aby przedstawiał schemat powstawania wiatru halnego w Tatrach. **Użyj** podane sygnatury.

	Powstawanie chmur
	Przemieszczanie się suchego powietrza po stoku
	Przemieszczanie się wilgotnego powietrza po stoku
	Niż baryczny
	Wyż baryczny

- b) **Podaj** trzy cechy wiatru halnego:
 1.....
 2.....
 3.....
- c) **Oblicz** temperaturę powietrza atmosferycznego na wysokości 2 600 m n.p.m., jeśli w punkcie A temperatura wynosi $+10^{\circ}\text{C}$.
 Pamiętaj, że średni spadek temperatury wraz z wysokością wynosi $0,6^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$.
 Obliczenia:

Odpowiedź:
 Temperatura wynosi..... $^{\circ}\text{C}$.

Zadanie 21. (0 – 3 pkt.)

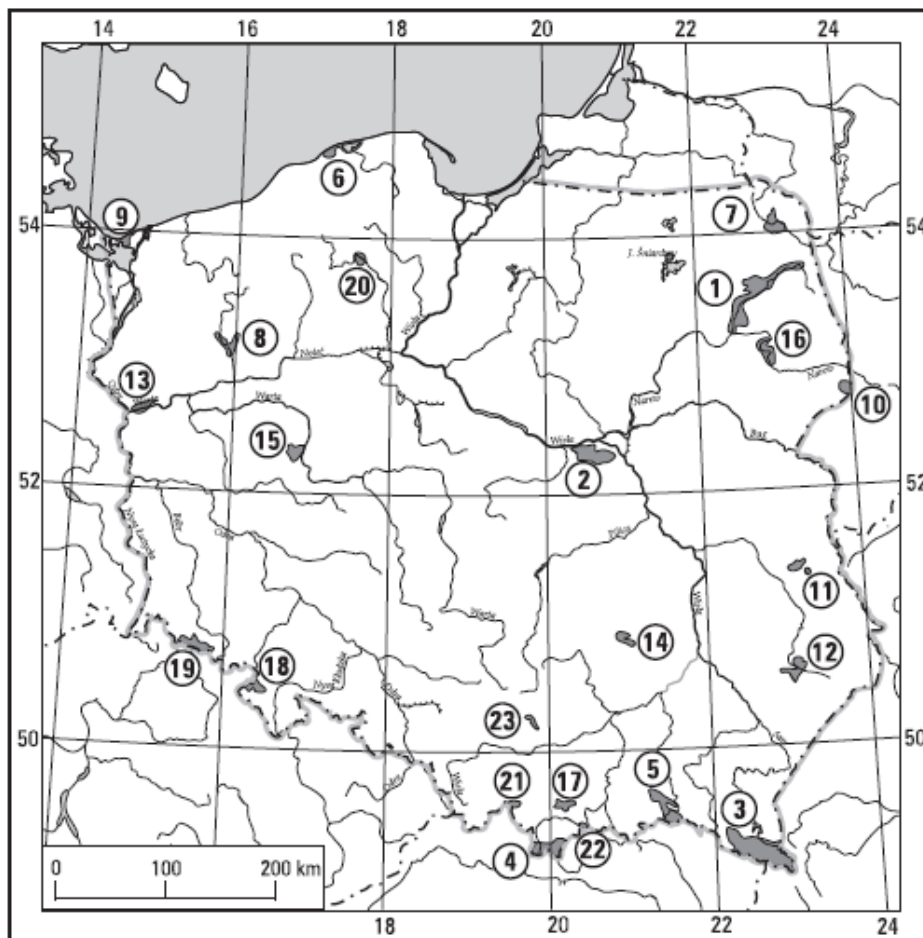
Uzupełnij tabelę. **Wpisz** miejsca występowania surowców mineralnych wybierając spośród podanych:

Tarnobrzeg, Radom, Głogów, Wyżyna Lubelska, Suwałki, Olkusz, Bełchatów, Wieliczka,

Surowiec mineralny	Miejsce występowania surowców
węgiel kamienny	.....
węgiel brunatny	.....
rudy ołowiu	.....
rudy miedzi	.....
sól kamienna	.....
siarka	.....

Zadanie 22. (0 - 5 pkt.)

Uzupełnij tabelę. Rozpoznaj wybrane parki narodowe w Polsce. **Wpisz** do tabeli ich nazwy oraz odpowiedni numery z mapy.

Lp.	Opis	Nazwa	Nr na mapie
1.	Najmniejszy park narodowy w Polsce, najlepiej wykształcona rzeźba krasowa: maczugi, iglice, jaskinie.	.....	.....
2.	Ochroną prawną objęte są dwa nadbrzeżne jeziora oraz ruchome wydmy.	.....	.....
3.	Największy górski park narodowy. Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, połoniny.	.....	.....
4.	Najstarszy park narodowy, dobrze zachowany fragment pierwotnej puszczy, rezerwat żubrów.	.....	.....
5.	Puszcza jodłowa, rumowiska skalne zwane gołoborzami.	.....	.....

Zadanie 23.(0 - 2 pkt.)

W 2016 roku powierzchnia użytków rolnych w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła ok.1 200 tys. ha, a obsada bydła 40 sztuk/100 ha użytków rolnych. Oblicz pogłowie bydła w tym województwie.

Obliczenia:

Wynik.....

Zadanie 24.(0 - 3 pkt.)

Na mapie konturowej Polski zaznaczono zagłębienia węglowe.

a) **Wpisz** w odpowiednie miejsca na mapie litery, które przyporządkowano podanym zagłębioniom.
A –Górnośląskie   B- Lubelskie   C- Konińskie   D- Bełchatowski
E-Turoszowskie

b) Wydobycie węgla kamiennego i brunatnego powoduje degradację środowiska geograficznego.

Podaj po jednym skutku eksploatacji tych surowców:

- dla człowieka.....
- .....
- dla środowiska przyrodniczego.....
- .....

Zadanie 25.(0 - 2 pkt.)

Porównaj zawarte w tabeli dane liczbowe dotyczące produkcji płodów rolnych we Francji i w Polsce w roku 2015.

Państwo	Pszenica			Kukurydza			Buraki cukrowe		
	Plony w dt/ha	Zbiory w mln ton	Zbiory w kg na 1 mieszk.	Plony w dt/ha	Zbiory w mln ton	Zbiory w kg na 1 mieszk.	Plony w dt/ha	Zbiory w mln ton	Zbiory w kg na 1 mieszk.
Francja	62,5	33,2	538,0	88,5	13,1	212,3	823,0	32,3	525,0
Polska	39,4	8,3	217,8	65,7	1,7	44,6	513,0	12,6	333,0

Dokończdania:

a) Gospodarka rolna we Francji jest bardziej intensywna niż w Polsce.

Świadczą o tym.....

.....

b) Gospodarka rolna we Francji jest wysokotowarowa.

Świadczy o tym.....

.....

Zadanie 26.(0 - 4 pkt.)

Rozwiąż krzyżówkę z naj . . . świata.

1. Najślawniejszy podróżnik dookoła świata (pierwszy)
2. Najwyższy szczyt
3. Największy kraj
4. Największa wyspa
5. Najgłębszy rów oceaniczny
6. Najdłuższa rzeka
7. Najcieplejszy kontynent
8. Największe jezioro
9. Najwyższe drzewo

